

Tisztelt Olvasó!

A 2025-ös év második lapszámát tartja a kezében, megújult külső és belső tartalommal. Aktuális számunk a rendészettudomány területén kutató doktoranduszok tanulmányainak biztosít megjelenési lehetőséget, igazolva itt is a rendészettudomány sokszínűségét és interdiszciplinaritását. A szerkesztőség ebben az évben is negyedéves állandó lapszámok és két különszám megjelentetését tervezi, ami látva a hazai és külföldi szerzők lelkesedését, reális vállalás. Köszönettel tartozunk a szerzők, lektorok és szerkesztők szakmai és tudományos elköteleződéséért, amellyel a tanulmányokat írták, lektorálták és szerkesztették. A fentiek mellett a lap továbbra is biztosítja, hogy minden, a rendészet rendeltetésével, intézményrendszerével, feladataival, személyzetével, működésével, jogi szabályozásával kapcsolatos munkának helyet adjon, ezzel is erősítve a lap nemzetközi láthatóságát, elősegítve a hazai és nemzetközi kutatási eredmények, elméletek disszeminálását.

A *Magyar Rendészet* elsődleges célkitűzése a rendészettudomány egyetemi szintű oktatásának támogatása, új tudományos eredmények közzététele, valamint szakmai tudományos fórum és publikációs lehetőség biztosítása. Tudományterületi fókusza a rendészettudomány, valamint a bűnügyi tudományok, kellő nyitottsággal a többi tudományterületről kapcsolódó tudományos eredményekre és az interdiszciplináris megközelítésre.

Folyóiratunk az MTA IX. Gazdaság- és Jogtudományok Osztályának besorolása szerint „B” kategóriás lap. Szerkesztőségünk az NKE Rendészettudományi Karán működik, kiadója a Ludovika Egyetemi Kiadó. Lapszámaink is jól tükrözik törekvéseinket, hiszen a publikált tudományos közlemények a rendészet elméleti és gyakorlati világának sokoldalú, alapos és hiteles elemzését adják, amiben kiemelkedő szerepe van lektorainknak, akik ellenszolgáltatás nélkül tesznek eleget a szerkesztőség felkérésének és végzik felelősségteljes munkájukat, garantálva a megjelenő közlemények megfelelését a magas szintű elvárásoknak.

A *Magyar Rendészet* szerkesztősége tisztelettel és nagyrabecsüléssel köszönti Prof. Dr. Finszter Gézát, az MTA doktorát, aki idén tölti be 80. életévét. Finszter Géza életműve meghatározó jelentőségű a magyar kriminológia, a rendészettudomány és a jogpolitika területén. Szaktudása, elemző és kritikus gondolkodása, valamint a jogállami rendészet melletti következetes kiállása hosszú évtizedek óta iránytűként szolgál szakmai és tudományos közösségünk számára.

Jelen lapszámunkban egy személyes hangvételő interjúval tisztelgünk e gazdag életpálya és rendíthetetlen szakmai elköteleződés előtt. A beszélgetésben Finszter Géza visszatekint tudományos munkásságának fontos állomásaira, megosztja gondolatait a rendészet mai helyzetéről és jövőjéről, valamint bepillantást enged abba is, hogyan látja saját szerepét a hazai közelet és tudomány alakulásában.

Fogadják szeretettel az interjút – és ezúton is jó egészséget, további alkotó éveket kívánunk a Professzor Úrnak!

Visszatekintés

Az előző 2025/1-es lapszámunk büntetés-végrehajtási rovata a reintegrációs őrizet időszervi kérdéseivel, az azt támogató elektronikus távfelügyeleti eszköz működésével, fejlesztési lehetőségeivel foglalkozik. A kriminalisztikai rovat szerzői egyrészt egy 137 évvel ezelőtti londoni emberölés-sorozat esetelemzésével, valamint a szexuális emberölések jellegével, epidemiológiai és kriminológiai aspektusaival foglalkoznak. A menekültügyi rovat az orosz–ukrán háború által indukált menekülthullámhoz kapcsolódó humanitárius segítségnyújtást igyekszik bemutatni.

A rendészettörténeti rovat szerzője a civil közbiztonsági tevékenység történeti előzményeit, a polgárőrség létrejöttét a mozgalom kialakulása indokainak megvilágításával mutatja be, kitérve a fejlődés szakaszaira, a feladatkörök bővülésére, a jogi szabályozás megjelenésére és annak jelentőségére.

A rendészettudományi rovatunk szerzői a személyes adatok, a különleges adatok, illetve az ezekhez nem tartozó, egyéb adatokkal összefüggő kiberbiztonsági és adatbiztonsági problémákkal is foglalkoznak, valamint a mikromobilitással, amely magában foglalja az elektromos rollereket, kerékpárokat és egyéb kis méretű közlekedési eszközöket, amelyek egyre jelentősebb szerepet játszanak a nagyvárosi forgalomszervezésben, továbbá átfogó képet kapunk a tengerjáró hajók iparát érintő egyes biztonsági kérdésekről és kihívásokról, és olvashatunk a németországi magánbiztonsági rendszerről és annak mérhetőségéről is.

Két angol nyelvű tanulmány szerzője foglalkozik a közterületi jelenlét szakmai készségek és helyi sajátosságok alapján történő megszervezésének hatásával a bűnözés csökkenésére és a közbiztonságra, valamint a pénzmosás elleni nemzetközi és nemzetállami fellépés jelentőségével.

A rendészeti képzés rovat szerzői a katasztrófavédelmi képzés területén, modern technológiával felszerelt létesítmények és a szakemberek valóságghű szimulációk segítségével való felkészítését, a mesterséges intelligencia által – a rendőri szakmai tudás és mentorálás támogatásában – kínált új lehetőségeket, továbbá a hallgatói kiképzők kiválasztásának és felkészítésének folyamatát, továbbá a lókképzés-foglalkozások végrehajtását mutatják be.

A terrorizmus rovat szerzője angol nyelvű tanulmányában az Organisation Armée Secrète (Titkos Hadsereg Szervezet, OAS) nevű francia terrorszervezetet vizsgálja, amely az 1960-as években működött.

A könyvismertetés rovat szerzői Nyeste Péter *A bűnüldözési célú titkos információgyűjtés története, rendszerspecifikus sajátosságai, szektorális elvei* című doktori (PhD-) értekezését, valamint Czene-Polgár Viktória *Beárazva. Pénzügyi bűncselekmények a Rákosi-korszakban* című könyvét, továbbá Dr. Kovács Gyula *A nyomozás nehézségei, avagy nincs új a nap alatt* című munkáját ismertetik.

Jelen számunk margójára

Büntetés-végrehajtás

A tanulmány célja, hogy rövid áttekintést nyújtson az idő fogalmi meghatározásának kérdéséről, valamint bemutassa az időperspektíva modellt mint a fogvatartotti populáció szubjektív időérzékelésének vizsgálatára alkalmazható elméleti és módszertani keretet. Kiemelten érdemes kezelni a fogvatartottak időhöz való viszonyulását, mert az egyén időperspektívája alapvetően befolyásolja az együttműködési aktivitást és a felelősségvállalást, ezzel gyakorolva hatást a reintegrációt célzó programok hatékonyságára (GAZSÓ Magdolna: *Az idő érzékelése – a büntetés-végrehajtás falai közé záródó idő*).

Rendészeti gyakorlat

Az Európai Bizottság és az Európai Unió Szellemi Tulajdoni Hivatala 2024 novemberében közös jelentésében publikálta a 2023-as év szellemi tulajdonjogokat érintő belterületi lefoglalásainak és a vámeljárások során végrehajtott visszatartásainak statisztikai adatait a szellemi tulajdonjogok megsértése tekintetében. A rekordmennyiségű, közel 152 millió darab hamis termék 98%-át az Európai Unió 10 tagországának eredményei alkotják. A tanulmány célja feltárni, hogy az eredményesebb és kevésbé eredményes tagországok tekintetében megállapítható-e összefüggés a szellemi tulajdonjogok nemzeti szintű gazdaságban betöltött jelentősége és a felderítési adatok összevetése kapcsán (CSIKI Olivér Tamás: *Az érvényes szellemi tulajdonjogok és a felderített jogsértések közötti összefüggés az Európai Unió tagállamaiban*).

A két- és többoldalú kapcsolatok és az ezeket kísérő diplomáciai események nélkülözhetetlenek ahhoz, hogy az ország biztosítsa helyét a nemzetközi térképen és erősítse az országimázst. A külföldi vendégek legnagyobb része nemzetközileg védett személy, a vendéglátók pedig Magyarország érdekei szempontjából fontosak, biztonságuk garantálása a tárgyalások sikerének alapja. A tanulmány célja, hogy bemutassa a diplomáciai események háttérben zajló, azok biztosításához szükséges összetett, profizmussal kivitelezett rendvédelmi munkát (BARTOS Mónika: *Diplomáciai sikereink – rendvédelmi profizmus a színpalak mögött*).

A vasúti határforgalom-ellenőrzés sajátos és speciális szerepet tölt be Magyarország szárazföldi határainak ellenőrzésében. A legális migráció okozta kihívásokra való reagálás mellett kiemelt feladatot jelent az illegális migrációs jogellenes cselekmények felfedése a vasúti határátkelőhelyeken, a tanulmány e jogellenes cselekmények beazonosítására törekszik. A tanulmány célja továbbá a határrendészeti adatok és részadatok közötti viszonyrendszer áttekintése (BARTUS Gábor: *A vasúti határforgalom-ellenőrzés során felfedett jogellenes cselekmények és azok rögzítési gyakorlata*).

A bántalmazott gyermekek kihallgatása kiemelten érzékeny és szakértelmet igénylő folyamat, amely hatással van a gyermek mentális jólétére és a jogi eljárások eredményességére. A tanulmány célja, hogy bemutassa a bántalmazott gyermekek meghallgatását végző

szakemberek szerepét, a velük szemben támasztott elvárásokat, valamint az ezzel járó kihívásokat (RADVÁNSZKI Ronett: *A bántalmazott gyermekek meghallgatása a szakember szemszögéből*).

Napjainkban a világ nemzetbiztonsági kihívásainak következtében a katonai műveletekben érintett szakterületek előtérbe kerülnek. A magas intenzitású harcérintkezésekkel összefüggő katonai döntéshozatal gyakorlati tapasztalatai folyamán, a rendészeti szakágat érintő speciális helyzetekben találkozhatunk az egészségügyre is kiterjedő közös feladatokkal. A katonai művelettervezésben a hadifoglyokkal történő aktivitás és a feladat szabályozása rendészeti vezetéssel valósul meg, a harcparancs rendészeti mellékletének részletei alapján. A tanulmány célja, hogy bemutassa a hadifoglyok ellátásának rendészeti és egészségügyi összefüggéseit, valamint bizonyítsa a szakterületek közötti együttműködés szükségességét a művelettervezés kezdeti fázisától kezdve (SIMON Anikó: *A rendészeti feladatokkal összefüggő egészségügyi sajátosságok katonai műveletekben*).

A gyermekpornográfia az internet elterjedésével egyre súlyosabb bűncselekménnyé vált, amely komoly kihívás elé állítja a bűnüldöző hatóságokat. Noha számos nemzetközi egyezmény és nemzeti jogszabály biztosítja a gyermekek védelmét mind a fizikai, mind a digitális térben, a gyermekpornográfia felderítése és üldözése továbbra is nehézségekbe ütközik. Különösen kevés kutatás foglalkozik a tartalomszolgáltatók szerepével és kötelezettségeivel e bűncselekmények felderítésében. A tanulmány célja az internetszolgáltatók gyermekpornográfiával kapcsolatos bejelentési kötelezettségeinek vizsgálata, valamint az erre vonatkozó nemzetközi, uniós és hazai jogszabályok elemzése. A kutatás továbbá értékeli a tartalomszűrő mechanizmusok és mesterséges intelligencia alapú megoldások hatékonyságát (SOMOGYI Csilla: *A gyermekpornográfia felderítésének nehézségei*).

A fesztiválok gépjárművel való megközelítése, a fesztivál környezetében biztosított parkolás és a környék közlekedésbiztonsága a fesztiválturizmus biztonsága szempontjából egy külön vizsgálendő, de nagy figyelmet igénylő terület. A rendezvényekre az egy időben, gépjárművekkel érkező tömegek, a nem megfelelő közlekedési megoldások esetén, olyan problémákat tudnak okozni, amelyek jelentős hatással vannak a környék közlekedésbiztonsági helyzetére, a látogatók és az ott élők hangulatára, előítéleteire. A tanulmány célja a 2024. évben megtartott OZORA fesztivál során kialakult, a közlekedés biztonságát befolyásoló körülmények bemutatása (SUSZTER Tamás: *Az OZORA fesztivál közlekedésbiztonságát befolyásoló tényezők*).

Rendészettudomány

A rendőrségi kommunikációval szemben is elvárás a hatékonyság, azonban jelenleg a magyar rendőrség nem rendelkezik kommunikációs stratégiával. A tanulmány szerzője arra keresi a választ, hogy a rendőrök miként vélekednek arról, hogyan kommunikálnak egymással, vezetőikkel, a társszervekkel és médiaszolgáltatókkal, illetve a rendőrség mint szervezet hogyan jeleníti meg önmagát a külvilág felé (ANDRÁS Hunor Lehel: *Hogyan kommunikálunk? Kutatói rendőrkávéházak és fókuszcsoporthoz tartozók interjúja a Jász-Nagykun-Szolnok vármegyei rendőrök körében, 1. rész*).

A migráció kezelése a 21. század egyik legnagyobb kihívása a köz-, a társadalmi, a politikai, a gazdasági és a jogi szférában. A migráció pszichológiai hatásainak kutatása rendkívül összetett jelenség, de a tudósok eddig többnyire a bevándorlás pszichológiájára összpontosítottak. A tanulmány a migráció pszichológiájának transzperszonális dimenzióit vizsgálva igyekszik kapcsolatot találni a befogadók rugalmasságának hiánya és a bevándorlók bűnözése között (ERDÉLYI Ákos – MÁGÓ Barbara: *A Criminal Psychological Approach to Immigration Resilience*).

A kutatás célja a magánbiztonság precíz elméleti alapjainak kidolgozásához való hozzájárulás, a jövőbeni eredményesebb és hatékonyabb rendészeti működés érdekében; a tevékenység jelenkori állapotanalízisének elvégzése; az egyes szerepvállalások, belépési feltételek kidolgozása; az állami peremfeltételek, feltételrendszerek, a jogi és tulajdonosi felelőségek kimunkálásához való hozzájárulás (LIPPAI Zsolt: *Újragondolt szerepek a biztonság megteremtésében, PhD-kutatási jelentés*).

Az egyéni teljesítményértékelés kiemelkedő szerepet játszik a közigazgatási és rendvédelmi szervezetek hatékonyságának növelésében, azonban a rendszer objektivitásának és átláthatóságának megvalósítása gyakorlati kihívásokat jelent. Az eddigi kutatások rámutattak az értékelési rendszerek szubjektivitásából és a kompetenciák komplexitásából fakadó nehézségekre, de a fejlesztésre vonatkozó konkrét lépések gyakran hiányoznak. A tanulmány célja a magyar rendőrségi teljesítményértékelési rendszer és az Alapkompetencia Vizsgáló rendszer összehasonlítása mellett a kompetenciaalapú megközelítésének elemzése és javaslatok megfogalmazása az objektivitás és hatékonyság növelésére (HORVÁTH Bíborka: *Az egyéni teljesítményértékelés kompetenciaalapú megközelítései a rendészeti szerveknél*).

Rendészettörténet

Egyre több forrás áll a kutatók rendelkezésére a Kádár-rendszer alatt elkövetett, közveszélyes bűncselekmények miatt halálra ítélt elkövetőkről. A kegyelmi kérelmek elbírálásáról és a büntetések enyhítésének indoklásáról azonban nagyon kevés információ áll rendelkezésre.

A tanulmány célja, hogy a kriminológiában, kriminalisztikában és büntetőjogban egyedülálló eset bemutatásával képet adjon a korszak joggyakorlatáról, a közvélemény szerepéről és a kutatás nehézségeiről (PÉTER DULAI: *Two Murders Involving the Dismemberment of Corpses in the Same Family – Female Offender and Death Penalty*).

Kiberbiztonság

Az online fizetések és az ezekhez kapcsolódó bűncselekmények kérdésköre napjaink digitális társadalmának egyik kulcsterülete, amelynek megbízhatósága alapvető fontosságú a gazdasági rendszer stabilitása szempontjából. A tanulmány az online fizetésekhez kapcsolódó bűncselekmények multidiszciplináris vizsgálatát tűzi ki célul, rámutatva a kriminalisztikai, jogi és szociológiai nézőpontokból eredő kihívásokra (PACKOSZ NIKIFOROSZ: *Kutatásom naplója, avagy gondolatok és anomáliák az online fizetésekkel kapcsolatos visszaélések köréből*).

Komplementer rendészet

A tanulmány célja az Egyesült Királyságban működő, önkéntesekből álló rendészeti szervezet, a Speciális Önkéntes Rendőrség bemutatása, működése, összetétele, a rá vonatkozó szabályozások megismertetése az olvasóval (KARDOS Pál: *Speciális Önkéntes Rendőrség az Egyesült Királyságban*).

Szabálysértési jog

A szabálysértések igazgatásellenes és kriminális magatartásokra oszthatók, amelyek közül a kriminális jellegű jogsértések társadalomra veszélyessége nagyobb. Ez indokolja, hogy a szabálysértési elzárással is sújtható szabálysértések elkövetőivel szemben sajátos eljárási rendet határoz meg a szabálysértési jog (SKORKA Tamás: *A szabálysértési őrizet evolúciója*).

Budapest, 2025. április 15.

Tisztelettel:

Dr. Christián László r. dandártábornok
tanszékvezető egyetemi tanár
főszerkesztő